

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Grabovszky Norbert ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala (1051 Budapest, Sas u. 19.) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 14. sorszámon kiegészített és 2017. szeptember 25. napján meghozott 17.P.20.844/2017/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti.

Fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül a jogerős marasztalását meghaladóan további 100.000 (százezer) forintot és ezen összeg után 2014. július 18. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 54.400 (ötvennégyezer-négyszáz) forintra, az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 83.640 (nyolcvanháromezer-hatszáznegyven) forintra leszállítja azzal, hogy a fennmaradó 18.360 (tizennyolcezer-háromszázhatvan) forint feljegyzett illetéket az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 37.400 (harminchétezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 112.800 (száztizenkétezer-nyolcszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket azzal, hogy a fennmaradó 7.200 (hétezer-kétszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén 200.000 forint vagyoni kártérítés, valamint 1.500.000 forint sérelemdíj és ezek járulékai, illetve a perköltség megfizetésére. Előadta, hogy a Budapesti 2. számú Földhivatal számú határozata bejegyzésekor tévesen a felperest tüntette fel az ingatlan-

nyilvántartásban a B. számú ingatlan tulajdonosaként. A téves bejegyzés következtében jóhiszemű harmadik fél a közhiteles nyilvántartás adataiban bízva a végrehajtási eljárást indított a felperessel szemben, amely a felperes számára a beosztását és munkakörét tekintve rendkívül sérelmes volt. A végrehajtási eljárásról mások is tudomást szereztek, az alperes tehát megsértette a felperes jó hírnévhez, illetve becsülethez fűződő jogát.

Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. A keresetet mind jogalapjában, mind a nem vagyoni kár összezszerúségét illetően vitatta. Előadta, hogy nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amelynek következtében a felperest kár érte volna, valamint nem sértette a felperes jó hírnévhez vagy becsülethez fűződő jogát. Abból a körülményből, hogy a felperest az ingatlan-nyilvántartásban tévesen tulajdonosként tüntették fel, nem következik, hogy vele szemben végrehajtási eljárás is induljon.

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 200.000 forintot, míg ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a Ptk. 54. § és 8. § (2) bekezdése folytán a perben a régi Ptk. rendelkezéseit kellett alkalmazni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes azzal, hogy a felperest jegyezte be az ingatlan-nyilvántartásba a perbeli ingatlan tulajdonosaként, olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát vétett, amely az alperes kárfelelősségét megalapozza. Megállapította, hogy az alperes téves bejegyzése vezetett a felperes elleni végrehajtási eljárás megindulásához figyelemmel arra, hogy a végrehajtás alapja a perbeli ingatlanra vonatkozó közös költség tartozás társasház általi érvényesítése volt. Az elsőfokú bíróság a felperes által a helyzet rendezése érdekében megbízott jogi képviselő díja iránti keresetnek helyt adott, és a Ptk. 339. § (1) bekezdése és 349. § (1) bekezdése alapján annak megfizetésére kötelezte az alperest. Nem találta alaposnak ugyanakkor az elsőfokú bíróság a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét. Ebben a körben azt vizsgálta, hogy az alperes károkozó magatartása egyben a felperes által állított személyiségi jogi jogsértést, azaz a jó hírnévhez, illetve a becsülethez fűződő jogának megsértését is megvalósította-e. A téves tartalmú bejegyzés azonban nem volt sértő a felperesre nézve, mivel az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés ténye objektíve nem lehet sértő. A végrehajtási eljárás elrendelésére az alperesi magatartással okozati összefüggésben kerül sor, azonban még az alaptalan végrehajtás sem teremt jogalapot a jó hírnévhez vagy becsülethez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítására. Bármilyen hivatalos eljárás megindulása önmagában a személyiségvédelmet nem alapozza meg. A felperessel szemben indult végrehajtási eljárásban a munkabérét nem tiltották le, vagyonára végrehajtást nem vezettek, a végrehajtással kapcsolatban a felperesről újságcikkek nem jelentek meg és a munkahelyén sem érték emiatt hátrányok. Mindezek alapján nincs olyan körülmény, amely a felperes jó hírnévhez, illetve becsülethez fűződő jogának megsértését megalapozná.

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát, illetve az alperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy az alperes kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedést követett el, amikor a perbeli ingatlan tekintetében a felperest jegyezte be tulajdonosként. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy az alperes téves bejegyzése vezetett a felperessel szembeni végrehajtási eljárás megindításához, és erre tekintettel helytállóan döntött a felperes által érvényesített vagyoni kártérítés vonatkozásában. Tévedett azonban, amikor a felperes személyhez fűződő jogainak sérelmét nem látta megállapíthatónak. A felperes a perben bizonyította azt az egyébként is köztudomásúnak tekinthető tényt, hogy amennyiben valakivel szemben végrehajtási eljárás indul, azt a társadalom negatív értékítélete kíséri. Különösen igaz ez egy vezető beosztásban dolgozó személyt illetően a választási időszakban.

Fennállt a veszélye, hogy a végrehajtási eljárás miatt a felperest pellengérre állítják, ez azonban szerencsére nem következett be. Az eset ugyanakkor a felperes családját is érintette, ami a felperest különösen megviselte. A felperes becsületét és jó hírnevét sértette, hogy a környezete értesült a vele szemben indult végrehajtási eljárásról.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla nem érintette az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének a vagyoni kártérítés iránti keresetet érdemben elbíráló rendelkezését, amely fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla a fellebbezett döntéssel azonban csak részben értett egyet, és annak jogi indokait nem osztotta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 8. § és 54. §-ai alapján helyesen következtetett arra, hogy a perben a régi, 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A felperes a kártérítési keresetét az alperes jogellenes, a felperes személyhez fűződő jogainak sérelmét és vagyoni kárt okozó magatartására alapította, ezért annak elbírálása során a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, valamint a 84. § (1) bekezdés e) pontját együtt kellett alkalmazni. Mindenekelőtt azt kellett vizsgálni, hogy teljesül-e a Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti kárfelelősség speciális feltétele, azaz hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket a károsult kimerítette.

A perbeli határozat csak a tényleges és eredetileg bejegyzett tulajdonos lakcímének megváltozását rögzítette, így azt a felperes részére nem kellett kézbesíteni. A felperes sérelmét nem is a határozat okozta, hiszen az nem tartalmazott a felperesre vonatkozó rendelkezést, a felperes tulajdonjogát az alperes erre vonatkozó határozat nélkül jegyezte be. Az így megvalósult bejegyzéssel szemben a felperesnek semmilyen jogorvoslat nem állt a rendelkezésére, tehát a kereset Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti általános feltétele teljesült.

Az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróság álláspontjával, amely szerint a felperest a vele szemben indult végrehajtási eljárás folytán nem érte személyiségi jogi sérelem. A végrehajtási eljárással összefüggő hátrányok súlyossága nem a személyiségi jogsértés megvalósulása, hanem - ha a személyiségi jogsértés bekövetkezett - a nem vagyoni kártérítés mértéke szempontjából bír jelentőséggel. A személyiségi jogsértés ténye éppen úgy elválasztandó a hátránytól, ahogyan a vagyoni kártérítésnél a jogellenes magatartás és kár nem azonos fogalmak. Ebből az is következik, hogy amennyiben a bíróság egy adott jogellenes magatartás kapcsán vagyoni kártérítést ítél meg, akkor nem kell szükségszerűen nem vagyoni kártérítést is megítélnie. Nem minden jogellenes magatartás vezet ugyanis egyben személyiségi jogsértéshez is. Nem vagyoni kártérítésnek akkor van helye, ha történt személyiségi jogsértés, személyiségi jogot pedig az a magatartás sért, amely személy elleni támadást valósít meg.

Tény, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított, amikor az 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 26. § (1) bekezdésében írtak ellenére kérelem, megkeresés és határozat nélkül intézkedett a felperes tulajdonjogának bejegyzéséről. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes tulajdonjogának bejegyzése vezetett arra, hogy az Inyvtv. 5. § (1) és (2) bekezdése értelmében

közhiteles nyilvántartás adataiban bízva a társasház jóhiszeműen alaptalan követelést támasztott a felperessel szemben és ezzel összefüggésben fizetési meghagyásos eljárást, majd végrehajtási eljárást kezdeményezett a felperes terhére. A személyiségi jogsértés tehát az alperes által vezetett közhiteles nyilvántartás 2014. augusztus 1. napjáig fennállt téves tartalma miatt valósult meg. A közhitelesség követelményét sértő, téves ingatlan-nyilvántartási tartalom indított jóhiszemű harmadik személyt az alaptalan végrehajtási eljárás megindítására.

Az Alkotmánybíróság a 46/1991. (IX. 10.) számú határozatának indokolása értelmében az alaptalan végrehajtási eljárás személy elleni támadásnak minősül. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a végrehajtási eljárás jellegénél fogva alkalmas arra, hogy mások előtt kedvezőtlen színben tüntesse fel az adóst, mint olyan személyt, akivel szemben hatósági kényszert kell alkalmazni kötelezettségei teljesítése érdekében. Az emberi méltósághoz való jog nemcsak a jóhírnév, hanem a magánszféra védelméhez fűződő jogot is magában foglalja. Ennélfogva az is ellentétes az emberi méltósághoz fűződő alapjoggal, ha valakivel szemben alap nélkül alkalmaznak hatósági kényszert, és ezáltal az állam indok nélkül avatkozik be a magánszféra körébe tartozó viszonyokba.

Az alaptalan végrehajtási eljárás miatt tehát nem a felperes által hivatkozott jóhírnévhez és becsülethez, hanem az emberi méltósághoz fűződő jog egyik eleme, a magánszféra sérthetlenségéhez való joga sérült. A felperessel szembeni alaptalan végrehajtási eljárás megindulását és a végrehajtó intézkedéseit ilyen körülmények között az alperesnek kell betudni, mivel a felperes jogsérelmét az alperes által vezetett közhiteles nyilvántartás valótlan tartalma idézte elő. Azt azonban nem lehetett megállapítani, hogy az alperes magatartásának következményei a felperes személyét politikához közeli szerepe és betöltött tisztsége terén is érintették volna, hiszen a végrehajtási eljárás ténye széles körben nem vált ismertté. A végrehajtási eljárásból eredő köztudomású hátrányok csak a magánszféra sérthetlenségéhez fűződő jog sérelmét okozzák.

A nem vagyoni kártérítés összegét egyrészt a felperes által elszenvedett hátrányok súlyossága, másrészt a felperest fenyegető végrehajtási eljárás időtartama figyelembevételével kellett meghatározni. A felperest ért sérelem nem vitásan csekély következménnyel járt, mert a foglalási jegyzőkönyv kiállításán és kézbesítésén kívül végrehajtási cselekmény nem történt, a végrehajtás a felperes vagyonát ténylegesen nem érintette. A jogellenes ingatlan-nyilvántartási állapot miatt indult alaptalan végrehajtási eljárás 2014. március 13. napjától 2014. szeptember 17. napjáig tartott, miközben az alperes az ingatlan-nyilvántartást 2014. augusztus 1. napján már javította. Ilyen körülmények között a felperes által előterjesztett nem vagyoni kárigény nyilvánvalóan eltúlzott, az okozott hátrány súlyossága és a végrehajtási eljárás időtartama alapján az ítéltábla azzal 100.000 forintot talált arányban állónak.

Az ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta.

A felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, amely kihatással volt az elsőfokú pernyertesség-pervesztesség arányára. Az ítéltábla ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperes javára megállapított elsőfokú perköltség és az államnak fizetendő eljárási illeték összegét arányosan mérsékelte, míg az alperes illetékmentessége folytán az államot terhelő feljegyzett illeték összegét ennek megfelelően felemelte.

Mivel a fellebbezés csak kisebb részben volt eredményes, a másodfokú eljárásban nagyobb részben pervesztés felperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselőjével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján

meghatározott másodfokú ügyvédi munkadíjat és a feljegyzett fellebbezési illeték arányos részét megfizetni. A fennmaradó feljegyzett fellebbezési illetéket az alperes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. április 17.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Matosek Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: